

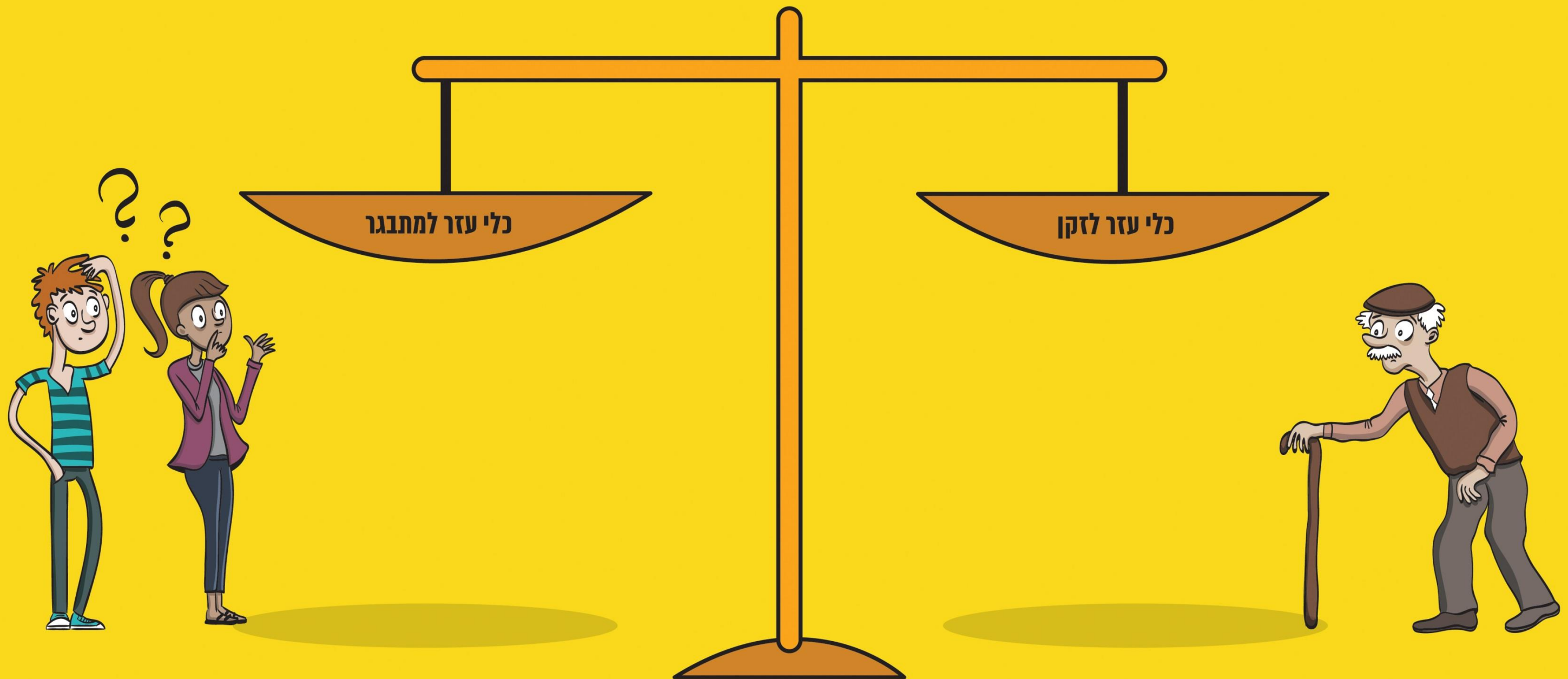
מי תורם למי?

המפגש הבינדורי ככלי עזר לזקן בזקנתו ולנער בהתבגרותו
ניתוח 25 שנות פעילות בתיכון הישראלי למדעים ולאמנויות. עו"ס עדן שילוני

המפגש הבינדורי שנערך במסגרת פרויקט "מחויבות אישית" בבתי ספר תיכון מהווה תרומה עשירה ומגוונת לרווחתו של האדם הזקן. ואולם, להתרשמותי, השיח החינוכי בנושא מציב באופן מוקצן את הנער המתנדב בעמדת "תורם", ואת האדם הזקן בעמדת "נתרם". במצגת זו אדגיש דווקא את ה"רווח" האישי של בני הנוער ממפגש זה. זאת, על סמך עבודתי בתחום זה בבית הספר התיכון הישראלי למדעים ולאמנויות בירושלים.

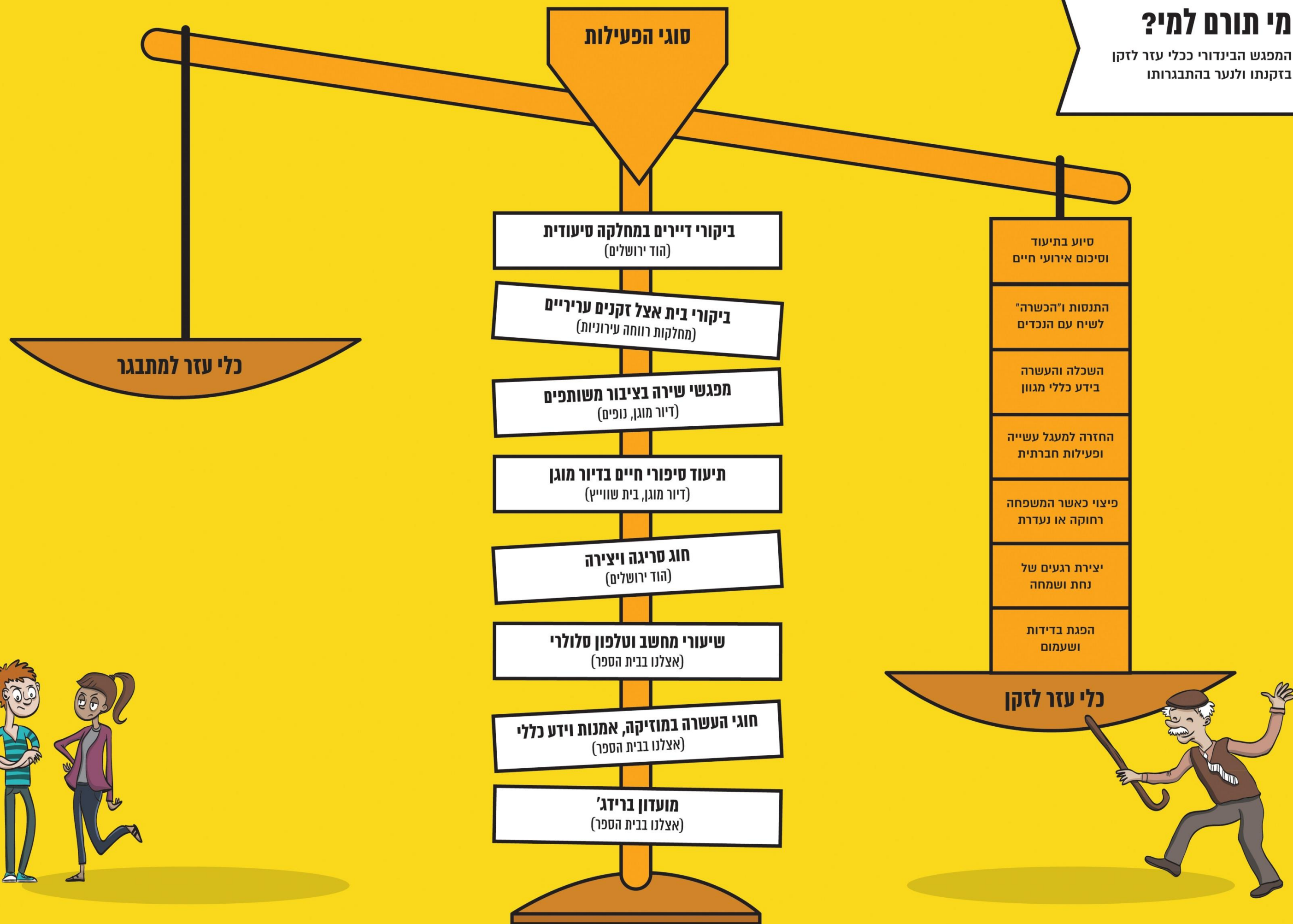

קצת רקע

מי תורם למי?

המפגש הבינדורי ככלי עזר לזקן
בזקנתו ולנער בהתבגרותו

מי תורם למי?

המפגש הבינדורי ככלי עזר לזקן
בזקנתו ולנער בהתבגרותו

סוגי הפעילות

הכנמה של פרופורציות בחיים,
בתקופה שמאופיינת בסערות רגש
ונטייה לקיצונות

מפגש התורם להבנת הקשר הקיים
עם הסבים והסבתות הביולוגיים

מפגש שמאופיין בתקשורת שלווה ורגועה,
בשונה מדפוס השיח האופייניים לגיל הנעורים

מרחב להתנסות בהבעת אמפתיה וסימפטיה,
ביטויים שמזוהים בגיל זה עם מבוכה וקושי

תרגול של שיח בינאישי "קלאסי",
בעידן שבו חלק ניכר מהשיח מתנהל
ב"ס.מ.ס" קר וקצר

פיתוח מיומנויות וכישורים אישיים:
הוראה והרצאה, כתיבה,
יצירה, מומחיות טכנולוגית

התנסות בתפקידי בוגר:
אחריות, הובלה, תמיכה, ייעוץ

כלי עזר למתבגר

ביקורי דיירים במחלקה סיעודית
(הוד ירושלים)

ביקורי בית אצל זקנים עיריים
(מחלקות רווחה עירוניות)

מפגשי שירה בציבור משותפים
(דיור מוגן, נופים)

תיעוד סיפורי חיים בדיור מוגן
(דיור מוגן, בית שווייץ)

חוג סריגה ויצירה
(הוד ירושלים)

שיעורי מחשב וטלפון סלולרי
(אצלנו בבית הספר)

חוגי העשרה במוזיקה, אמנות וידע כללי
(אצלנו בבית הספר)

מועדון ברידג'
(אצלנו בבית הספר)

סיוע בתיעוד
וסיכום אירועי חיים

התנסות ו"הכשרה"
לשיח עם הנכדים

השכלה והעשרה
בידע כללי מגוון

החזרה למעגל עשייה
ופעילות חברתית

פיצוי כאשר המשפחה
רחוקה או נעדרת

יצירת רגעים של
נחת ושמחה

הפגת בדידות
ושעמום

כלי עזר לזקן

מי תורם למי?

המפגש הבינדורי ככלי עזר לזקן
בזקנתו ולנער בהתבגרותו

ולסיכום

הצגה תמציתית זו מצביעה על תמונה מאוזנת, שבה שני הצדדים למפגש הבינדורי בפרויקט "מחויבות אישית" נהנים ממנו ומרוויחים ממנו בהקשרים רגועים ובהקשרים ארוכי טווח שישמשו אותם ויסייעו להם גם לאחר תום הקשר.

האיזון הזה מחזק בעיני מושגים של שותפות והדדיות בשיח הרלבנטי להתנדבות נוער ומעורבות בקהילה.

טוב יהיה שגם אנחנו – אנשי המקצוע שמלווים פרויקטים אלה מצד הנוער או מצד בני הגיל השלישי – נשים לב לקידום ולפיתוח האלמנטים השונים שהוצגו כאן. תהיה בכך תרומה משמעותית גם לאדם הזקן, שייצא מעמדת ה"נזקק", "מקבל עזרה", "חלש", וגם לנער הצעיר שסובל לעתים מחוסר מוטיבציה לפיתוח הקשר ומתפיסה שלילית של המערכת, שמחייבת אותו לתרום מזמנו.

התיכון הישראלי למדעים ולאמנויות הוקם בירושלים בשנת 1990 במסגרת פועלו של "המרכז הישראלי למצוינות בחינוך", ובו לומדים כ-270 תלמידים מכל רחבי הארץ, בתנאי פנימייה, במגמות מוזיקה, מדעים, רוח ואמנות. התיכון מיועד לתלמידים מצטיינים ומחוננים. תוכנית "המחויבות האישית" בתיכון פעילה מאז הקמתו, ובמסגרתה יוצאים כל התלמידים בכל שנות הלימוד, אחת לשבוע, ביום ושעה קבועים ומוגדרים במערכת השעות, למפגש פעילות בקהילה. כשליש מהתלמידים מבצעים את פעילותם במסגרות שונות לבני הגיל השלישי.

עדן שילוני, רכז הדרכה ומחויבות אישית בתיכון הישראלי למדעים ולאמנויות בירושלים. בעל תואר ראשון בעבודה סוציאלית (האוניברסיטה העברית, 2003) ותואר שני בגרונטולוגיה (אוניברסיטת בן גוריון, 2013). עבד במרכז יום לתשושי נפש (עמותת עידן) ובמחלקת רווחה-קשישים בעיריית ירושלים, במטב (סניף באר שבע), ובבית הפתוח בירושלים.

edenden@gmail.com

תודה מכל הלב לצוות בית הספר,
ולגרפיקאי המוכשר אלעד ליכשיץ.

פברואר 2016